

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetés: helyben, vidéken:
1 óra 2-50 K | 1 óra 2-50 K
1 évre 30 K | 1 évre 30 K

Szerkesztés és kiadóhivatal: Szent István-tér 1. Telefon: 204

Felolvasó szerkesztő: Hajós József.

Visszhang.

Olvasóink egyike küldte hozzánk az alábbi sorokat:

A Nemzeti Tanács helyi bizottsága nov. 19-én kelt és Székesfehérvár népéhez intézett kiáltványa szerint szorongó érzéssel vette tudomásul, hogy egyesek új párt alakításán dolgoznak. A szorongó érzés a kiáltvány szerint, abból támadt, mert a Nemzeti Tanács szerint a mai időben kerülni kell minden olyan ténykedést, amely ellentétet szít. Ilyen ellentét-szítás lenne a N. T. szerint egy új pártnak alakítása.

Ezeket a dolgokat olvasva valóban szorongó érzés és mély megdöbbenés és töltheti el új magyar népköztársaság minden tagját. A nemzeti tanács szerint ha ebben a városban valaki a demokratikus népköztársaság alapján állva politikailag szervezkedni mer, az megbontja a békét és nyugalmat. Két nyugtalaníthat az, hogy a polgárok a közből álló választásra szervezkednek? Lehet-e e nélkül választást elképzelni? Vagy a helybeli szociáldemokratákat olyan sötétfejjű, reakcionárius,

szarnok és türelmetlen népek tekintik a N. T., hogy azok rögtön elvesztik önruralmukat, politikai értelességüket, ha kivültek másnak is van politikai véleménye s azt nyilvánítani meri? Ha így lenne, ez annyit jelentene, hogy az egyfejjű szarnok helyébe ezer rosszabb, mert ezerfejjű szarnok lépett a trónra.

Nyissa ki szemét a Nemzeti Tanács és nézze meg, hogy hogyan és mire szervezkedik a szociáldemokrata párt? Olvassa el a szerdai Népszavát, amelyben szóról-szóra ez áll:

„egyáltalán nem vétünk a köteles lojalitás ellen (t. i. a többi pártokkal szemben) — ha nyíltan, határozottan, erőlesen dolgozunk a szociáldemokrácia többségére jutásáért, a polgári társadalmi rend megvakartatásáért.”

Csütörtökön ezt írta a szociáldemokraták központi lapja: „A városok munkásságának most lankadatlan agitációba kell kez-

Földet a magyar népnek!

A földreform ügyében tanácskoznak most Budapesten a földművelésügyi minisztériumban. Milliók szeme és reménykedő lelke kíséri figyelemmel ezt a tanácskozást. Sok jóákarat s a magyar földműves iránti szeretet csapott ki az ott elhangzott beszédéből.

Az eddigiekből azt lehet kívánni, hogy két irány küzdött egymással:

egyik a kiosztandó földet örök tulajdon gyanánt akarja odaadni a magyar földművesnek. Ez a magyar gazdák kívánsága. Ez Buza Barna miniszternek is álláspontja;

másik a szociáldemokrata irány, amely programjához híven nem akarja, hogy a föld örök tulajdon legyen a földművesnek. A szociáldemokraták szerint a magántulajdon lopás, tehát ne szaporítsuk földosztással a lopott jószágot. Azt hirdetik, hogy a föld maradjon az államé s a földműves örösen érte örök idősig járjadékokat.

Milyen rosszal ismerik ezek az urak a magyar nép lelkét.

denle. Könyvek töpíratok és röplapok ezekkel és szöszörrel kell elárasztani a körülöttünk levő falvakat, és községeket. Minden szociáldemokratának ki kell menni agitátorként a földművesek községeibe, falvákba és tanyaiba. Minden ipari, vállalkozó és városnak meg kell szerveznie és szociáldemokratára kell tenni az egész környezetét.

A szervezkedésnek ez az útja: napjában a mi nemzeti tanácsunk „békét szorongó érzés” tüli el a népet a választásra.

gának ötrási tömegét a választás polgárság is valamiképpen megjellett mer adni magának? Hát azt akarják hogy a polgárság mint gyámoltalan birkahad nevére, hogy mint szikla ki fiba mót a talaj s hogy miként ferik a kést számára s talán még kezdet is „eszköljön a közből” — nek? És hgy még nem érkezt el a nov. 16-iki törvényerejű néphatározat? E cikkelynek a pontja a gyűlékezési és egyesülési szabadságról? — Vagy olyan törvényt hoztak ott, amelynek alkalmazása tényleg teszi a békét és nyugalmat, ha t. i. azval a szociáldemokratákon kívül mások is élnek?

— Ezek olyan lehetetlen s épen a kívánatos béke és nyugalom megbontására alkalmas, népi és szabadságellenes törekvések, melyek épen nem mótök a forradalom által teremtett új szellemhez s nem válnak diadolségére a helybeli nemzeti tanácsnak.

Vén republikánus.

Köztársaság és vallás.

A köztársaság köréből kaptak az alábbi sorokat:

„Jassák a konzulok, hogy a köztársaság semminemű háttér nélkül így egy-azonal. A zsidó királatantos Dávid pedig a földik szöszörrel, így énekelt: „Há az Ur nem építi a házat, háha munkálkodnak, kik azt építik, hi az Ur nem görzi a várost, háha vigyáz, ki azt építi.” Isten áldása nélkül nem várta a hon.

tennel kell kezdeni.

— Az egyesült államokban Amerikában köztársaság van: de valahányszor megkezdli az országilag fontosabb működését: tempombar megy az Ur isten segítségét kérendő. Tartás és áldása is működése Washington a köztársaság megalapítója és elsője mondotta: „Vallás és erkölcsösség elengedhetetlen támasza — a közéletnek. Nem honfi az, ki az emberi boldogság és oszlopait alássa. Minden irvni politikus tiszteli és szereti azokat, épgy mint minden jánbor ember. Ez és a társadalmi bizonyítja, hogy valóságos nélkül erkölcsösség nem létezik. Kell, hogy épen ezek adjanak erőt a népkormányzásnak.”

Laboulaye, a francia köztársaság egyik legnagyobb jogásza ügyvéd és publicista, szintén így nyilatkozik: „A religio a legfőbb politikai tényező és egyidejű alapja az államnak. Vajha figyelmenek a történelem szavára, mely mondja, hogy minden állam a vallásatlanság és erkölcsatlanság által süllyedt és bukott el.”

A francia forradalom: 1789-ben Isten: élkül, vallás megváltásá-

vel kezdte: ugyan hány évig maradt fönt? Csak 15 évig.

Fájó érzet hajtja át szívünket hogy a köztársaság kiküldtása nagy napján, se vonult tempomba a fölttös hatóság s a nép.

Meg vagyok győződve, hogy a püspöki kar majd gondoskodik arról, hogy a kath. nép az Ur házába a jó Isten segítségét kikérje az új köztársaságra és sokat szenvedett és nagy válság közt küzdő édes hazánkra.

HIREK.

Uj kormánybiztos. Mint megbízható helyről értesültünk a magyar népkormány dr. Kovács Emil székesfehérvári főügyészt Székesfehérvár város és Fejérmegye kormánybiztosává nevezte ki főispáni hatáskörrel. A kinevezés a hivatalos lap egyik legközelebbi számban fog megjelenni.

A polgárokra kirótt adó. A Nemzeti Tanács tudvalevőleg 3 nap alatt közzétetté a hozzájárulást vélt ki a polgárokra. Miatán miniszteri rendelet szerint a vidéki Nemzeti Tanácsnak nincs sem végrehajtási, sem kivetési joga, a kereskedők és iparosok tanácsa által kivetési

gyűlésre erősen állást foglalt a kivetés ellen. A gyűlés arra az alapszpontra helyezkedett, hogy az iparosok és kereskedők eddig a megújult jászántából 136.000 K-t grüjöltek össze a Nemzeti Tanácsnak, de a kivetés alapján sémiféle hozzájárulásra nem hajlandók, annál kevésbbé, miután van már polgárorségünk is és voltaképen az új 60 rendör zsoldját is a polgárság adójából fizetik. Egyhangu határozat alapján filaköznek tehát ez ellen a kivetés ellen. A kereskedők és iparosok tanácsa az egyhangu határozatot egyhangu szava az iparosok és kereskedők tudomására, mihoz tartás végett. A Nemzeti Tanácshoz jlyértelmű betérjesztés is ment.

Kiemelve idézzük itt az országos lapok szerdai számában megjelent éme hírt:

A Nemzeti Tanácsok nem zedhetnek adót. A forradalom első napjaiban a nemzeti tanácsok a hatóságok részére szükséges kiadásokat csak úgy tudták előteremteni, hogy

a nagyobb polgároknak adóztették ki. Mióta azonban a kormány az ország igazgatását teljesen átvette és az országos közéletet fejedelméről a kormány gondoskodik, ennek az adóztatásnak a székessége teljesen megszűnt. A kormány felszólította az összes nemzeti tanácsokat, hogy ezt az adóztatást haladéktalanul szüntessék be és hogy ez intézkedés fogantatásáról a kormányt sürgősen értesítsék.

Teljesen felesleges az, hogy városunkban továbbra is fenntartsák a nemzetőrséget, mely sok pénzbe kerül és sok embert von el a rendes foglalkozásától. A város rendjét és közbiztonságát fenntartjuk Sípos ezredes vezetés alatt a mi derek katonáink és a polgárőrség meg a rendőrség.

Mit mond a hadügyminiszter. A hadügyminiszter a székesszály utján hivatalos értesítést adott ki, amelyben a többek között ezeket mondja: "A nemzetbiztonság nagy anyagi megterhelést jelent, fokozatos csökkentése az ország belső rendjének helyreállítására kívánatos, mert az öt legfontosabb életpályából alakuló népbiztonsági hadsereg elegendő erős lesz, hogy a karhatalmi szolgálatot mindenütt ellássa."

A vármegyei Nemzeti Tanács állásfoglalása a protekciós névezések ellen. Mikszáth Kálmán a nagy mesemondó szatirizálni szokta a vármegyéket a maradiságuk és sokszor a kuncságuk miatt, mikor a magyarság illetve a nemesség jogai mellett harcba szálltak. Fejermegye muljárt ezirányban nem bolygatjuk, azonban a vármegyei Nemzeti Tanács tegnap olyan határozatot hozott, mely irányadó az egész ország demokratikus fellegasának a kinevezési állások betöltéséről. Az újság feljöljárói az alábbi tudósítást adják:

Dr. Pajzs Pál hosszabb be-

zeti Tanács feladata kell, hogy abban is kidomborodjék, miszerint a közügyek dolgában állást foglaljon. Tudomás van arról, hogy a Fejermegyei Közlőhírlékben a közegészségügy rovására olyan kinevezések közzülnek, mely egyenesen arculassá válna a közegészségügynek. Itt a személyi összekötés érvényesül és ha ez megakadályozva nem lesz, úgy azt a betegellátás és különösen a munkásszály nyúl meg, mert az ő egészségről lesz szó. Indítványozza, hogy a kinevezések ügyében a Nemzeti Tanács állást foglaljon. Ezen irányban, hogy az orvosi állások betöltésénél csak az arra hivatottak jöhessenek számba.

Ez indítvány után Steiner Géza kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatója szólt fel hosszabban. Választa azt a körülményt, hogy éppen azok az emberek keresnek a kórházban, hogy nyugodt lelökkel jöjnek át a kórház kapuját. A megyei közlőhírlék orvosainak kinevezésénél ez orvosi tudásnak kell a kvalifikációnak lenni. Örömmel vesz tudomást arról, hogy éppen orvosi részről

ömelnek vétót a protekció ellen. Dr. Pajzs indítványát Steiner kinevezési ó indítványával, hogy a kinevezésnél a helyi orvosszövetség, a megyei és városi Nemzeti Tanács, a Munkásbiztosító pénztár és a kórházi bizottság delegáltjainak meghallgatása után történjék meg a kórházi orvosi állások betöltése, a megyei nemzeti tanács egyhangulag elfogadta és ez irányban a kellő lépéseket megteszi. E határozat mindenesetre országos szeméremtől fog kelteni.

Népszövetségi és keresztény szocialista testvérek! Vasárnap, nov. 24-én d. u. 4 órákor érkezett a Távirat-utca 6. sz. a. Nagyön fontos, eltebavágo dolgokról lesz szó. Jöjjetek el mindnyáján, jelenjétek meg régi hűséggel, új buzgalommal! A helyi igazgatóság.

Mit mond a helyi Nemzeti Tanács. Tegnap este a Nemzeti Tanács ülésén az a vélemény alakult ki, hogy a nemzetőrség pótdíjat még 20 napra vállalja a bizottság, addig is érintkezésbe lépnek Fényes László kormánybiztosával a nemzetőrség fejlesztése érdekében, amely teljes mértékben megbízható emberekből áll.

Társulati szt. mise. Az elhunyt szent olvasó társulati tagokért évenként szokások gyász-misé ma, szombaton délelőtt 10 órákor lesz a Ferenciek templomában.

Kik pályáztak? A november 28-iki közgyűlésen ejtik meg azokat a városi tisztviselői állásokat, amelyekről már mi is megemlékeztünk. A pályázat határideje e-hó 25-én d. e. 12 óra. Eddig a főpénztárnoki állásra Tar Antal és Vaimár Béla, a számvégre Kátóna József és a számtisztre Pál linkás Andor nyújtott be pályázat.

Felhívás az iparosokhoz! Hogy a hadvezetőség tulajdonában volt gépekből a helybeli iparosoknak is jusszon, felhívjuk a helybeli iparosokat, hogy szakonként szövetkezve jelentsek be december 1-ig, milyen ipari gépeket kívánnak az államtól iparuk folytatására átvenni. A k. és i. tanácsa ez alapon fog az illetékes halóságnál előterjesztést tenni. Székesfehérvár 1918. nov. 21-én. A kereskedők és iparosok tanácsa.

Halálozás. Sipos Sándor törvényszéki bíró neje szül. Pállovits Mária folyó hó 21-én elhunyt. Temetése ma délután 3 órákor lesz az Ybl Miklós u. 8. sz. gyászházban.

Mór köszönetet mond a katonatanácsnak, amiért a község rendjét helyreállította. Az átirat tegnap érkezett meg a Nemzeti Tanácshoz.

Elvitték a talpbűrt. A N. T. ülésén hivatalos irattal jelentették, hogy a cirkáló nemzetőrök egy egy család ó pár cipőtalpbűrtészetet elrekriváltak. Mivel jön a tél és a hat tagból álló családnak talpra lenne szüksége? Velinsky László kérte a Nemzeti Tanács intézkedését. Megígérték.

Né tartuk vissza a burgonyát. Egyes termelők abban a feltevésben, hogy burgonya ép-nyug szabad forgalom tárgyát fogja képezni, mint a zöldség, az önként felajánlott, vagy a nála rekrivált burgonyát nem szállítja, hanem a szabad forgalomban bekövetkeztét várja.

Közérdeket teljesítünk, ha a termelői figyelmét felhívjuk arra, hogy az idej sok esőzés következtében a burgonya egy ideig még kevésbé ismert botelegességgel bír, amely látszólag egész egészséges burgonyát hirtelen megtámadja és elrottasztja, ily körülmények között nem kívánatos várni a burgonya szabad forgalmának helyreállítását, mert illetékes helyről azt a feltétlen biztos kijelentést kaptuk, hogy a burgonya forgalmát legjobb esetben csak az 1919. évi termelési lehetőséggel badda a közlekedési hivatal de erre, is, csak akkor van kilátás, ha az idén feltárt készletek elegendő biztonságot nyújtanak arra, hogy a jövő évi elállításban nehézségek nem lesznek. Arra pedig csak akkor van kilátás, ha a termelők azt a megnyírást amolyan, az idej termésből önként felajánlottak vagy amely nélkül rekriváltak, a fennálló súlyos élelmiszeri viszonyokra való tekintettel mielőbb leszállítják. Minden haszáfiasan gondolkodó magyar ember, látva azt, hogy az új népkormány milyen nagy mértékben igényekzik a rendet helyreállítani, törekedni fog a népkormány munkáját eredményesnek leszállításával előmozdítani, mert ezzel nemcsak a természet értékesíti, hanem további rendszert is elkerülésére a leghatasosabb eszközök adja a népkormány kezébe. Ez nemcsak a nagytérmelekre, hanem még inkább a kisgazdáknak vonatkozik, akik az általuk termelt kisebb mennyiségű burgonyamennyiséggel a legutóbbi szolgálatot teszik önmaguknak is, mert mint értesültünk, még a rekriválási árkioldódzatot a burgonya átveszi a helyzeti tisztviselőség nem vonják le, és így az ily termést szállító termelő saját előnyét látja csak, ha mentől előbb szállítja a burgonyát.

Ki tud róla? Szerkesztőségünkben megjelent egy szegény rokkant katona, aki most jött haza és akinek 10 éves fia a gyűszű 26-án eltűnt. A fiú eltűnésekor meztelenségben volt, sőt barna nadrág, sötétzsinke kabátot és fekete kalapot viselt. Aki akár élve, akár halva látta, értesítse az aggodó anyát, kunlái Jánost Sárszentmihályon.

Adomány. Néhai Sipos Sándorné 100 koronát hagyott a vak katonáknak. Rendeltetési helyére juttatjuk.

Lépten lépett fel Csór közlegben.

Dr. Pajzs szanatórium Székesfehérvár, szébeszti és belbetegeknek. — Röntgen, Zander intézet. Villanyos és szulfurális fürdő. Orvosi vegyi laboratórium, bakteriológiai és vérnyomást.

Köhögés ellen különben bevált házi szer. a Störk papazilla. Egy doboz ára 2 korona Székesfehérvár, Róberti gyógyszerárban.

Az "Adria" gőzmosoda 8 nap alatt tisztít meg gallert, kézelőket, csipkefüggönyt stb. Lázatos utca. — Bojtorján hajszesz nagyonbevált hajápoló, erősíti a haj gyökereit s szünteti a kopra képződést. Egy üveg ára 6 korona. Szűts Róbert gyógyszerárban, Károly király-tér.

Veszünk magyar hadikölcsönt Altalános Bank és Takarékpénztár r. t. Székesfehérvár.

Színház. A Hejehujja báró legnap esti előadásán Falussy szerepét Szalma Sándor, Doktor Jánosét pedig Falussy vette át. A közönség rokonszenvennel fogadta az új szereposztást is.

APROHÍRDETÉSEK. Akácvirág és lépeszméző keszinyben is kapható. Pollermann néhez, Pálya-utca 28.

Eladó egy a móri útra dülő buzaölő. Bővebbet a kiadóhivatásban.

Egy buzaölő tengeri szár, közet a városból és 20-25 mm. mohár eladó. Bővebbet Vasárter 19.

Sütő-utca 24. számú ház szabadkézből eladó.

Egy fiú tanulóknak felvételt. Gáster Kálmán szígyártónál, Székesfehérvár. Vásártér.

Egy buzaölő eladó. Tudakozódni lehet Széchenyi-utca 124. szám alatt.

Inas és mindenest felvételt. Szlatkóvszky, selyemfésztőnél, Megyeháza-utca.

Mindenestény jó fiavel felvételt. Cim a kiadóban.

Szárca-utca 34. szám alatt lévő félház szabadkézből eladó.

Mária-színház
Péntek, szombat, vasárnap, november 22, 23 és 24-én:
MIA MAY főszereplésével
SZIVÜNK ASSZONYA
Énekes dráma 5 felv.
(Új példány.)
Kiegészítő műsor.
Előadások fél 7 és fél 9 órákor.
Vasárnap 13, 15, 17 és 19-ór.
Rendes helyárak.

Apolló-színház.
Péntek, szombat, vasárnap, november 22, 23 és 24-én:
Lehár Ferenc vígjátékját opetteje
Drótostól
Filmjáték 4 felv.
Főszereplők: Rónay Álló, Sarkadi, Szalkay és Peihó.
Kiegészítő műsor.
Előadások fél 7 és fél 9 órákor.
Vasárnap 13, 15, 17 és 19-ór.
Rendes helyárak.